Для посилань:
Макуха С.М. Макуха С.М. Фінансові пріоритети суб'єктів публічного управління // Економіка, фінанси, банківська справа та освіта: актуальні питання розвитку, досягнення та інновації: матеріали VI Міжнародної наук.-практ. Інтернет-конференція (Одеса, 15-16 квіт. 2021 р.) / за ред. д-ра екон. наук, доц. Д. В. Завадської. Одеса: ОНЕУ, 2021. – С. 109 – 112.

JEL Classification: G23, L13

Макуха Сергій Миколайович
к.е.н., доцент, доцент кафедри загальної економічної теорії та економічної політики Одеського національного економічного університету.
Одеса, Україна

ФІНАНСОВІ ПРІОРИТЕТИ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Тези присвячено з'ясуванню сутності фінансових пріоритетів як економічної категорії, розкриттю механізму визначення завдань та напрямків на які у першу чергу мають бути спрямовані фінансові ресурси суб'єктів публічного управління та господарювання України в сучасних умовах.

Ключові слова: *фінансові пріоритети, державна політика, витрати.*

Результативне функціонування суб'єктів публічного управління вимагає створення в економіці конкурентного середовища, формування якого в Україні триває в умовах масштабної кризи спричиненої багатьма істотними факторами серед яких особо виділяється масштабне поширення пандемії COVID-19. В результаті маємо спад ділової активності та ще більше пригнічення діяльності суб'єктів господарювання. Спадна динаміка обсягів виробництва та надання послуг суб'єктами господарювання вимагає кваліфікованих та рішучих дій суб'єктів публічного управління та адміністрування. Одним з важливих напрямків посилення їх діяльності може стати чітке визначання фінансових пріоритетів – поточних, на найближчу перспективу та стратегічних, з метою подолання негативних тенденцій на ринках товарів і послуг та створення умов адекватної відповіді на виклики, що сформувалися.

Саме слово «пріоритет» містить в собі латинську приставку «prio», яка означає «перед, перш ніж». Розстановка пріоритетів – це важлива складова діяльності у будь якій сфері, коли потрібно вирішити що потрібно зробити в першу чергу для того, щоб досягти визначених цілей. Фінансовий пріоритет – це визначення на відповідному рівні завдань та напрямків на які у першу чергу мають бути спрямовані фінансові ресурси. Для успішного визначення фінансових пріоритетів потрібно проаналізувати і класифікувати усі проблеми та завдання, що стоять перед суб'єктом публічного управління та адміністрування. І тоді може бути сформульований послідовний перелік цілей, завдяки якому можна визначити завдання та напрямки на які у першу чергу

мають бути спрямовані фінансові ресурси як у короткостроковій, середньостроковій так і у довгостроковій перспективі.

Розвиток світової промисловості характеризується еволюцією ланцюгів доданої вартості з сукупності ізольованих економічних агентів у саморегульовані інноваційні екосистеми, що швидко реагують на зміни споживацьких запитів та кон'юнктури світових ринків і позбавлені галузевого принципу організації виробництва та чіткої структурованості процесів створення, виведення на ринок, виробництва та обслуговування кінцевої продукції [1]. Зазначені процеси істотно впливають на умови функціонування суб'єктів публічного управління та визначення їхніх пріоритетів. Крім того, визначення фінансових пріоритетів суб'єктів публічного управління сьогодні в Україні відбувається в умовах тотальної економічної кризи, та як наслідок в умовах зменшення капіталу господарюючих суб'єктів, погіршення фінансових результатів діяльності та збільшення кількості збиткових підприємств. Поряд з тим, відбувається зростання частки сумнівних та безнадійних боргів, зменшення обсягів реалізації продукції, зниження показників ліквідності суб'єктів підприємництва, зменшення обсягів інвестицій, погіршення доступу підприємств до зовнішніх джерел фінансування [2]. В цих умовах важливим завданням стає визначення чітких фінансових пріоритетів в діяльності суб'єктів публічного управління та адміністрування, які б сприяли максимально швидкому та ефективному витрачанню наявних обмежених фінансових ресурсів та реалізації відповідей на виклики, що сформувалися.

Основною метою ключових гравців фінансової екосистеми є задоволення потреб кінцевих споживачів, якими є суб'єкти економіки України, які в процесі своєї діяльності потребують використання різних фінансових інструментів для досягнення власних цілей. Саме кінцеві споживачі фінансових послуг перебувають у центрі уваги всіх учасників фінансової екосистеми, адже створення умов для ефективної роботи економічних суб'єктів є основним завданням усього фінансового сектору [3, с. 11]. Недостатньо ефективна державна фінансово-кредитна політика сприяння розвитку підприємництва, її певна неадекватність щодо умов фінансово-економічної кризи, підсилена такими фінансовими ризиками для суб'єктів підприємництва, як значне зменшення попиту на товари та послуги вітчизняних підприємств, зниження рівня інноваційно-інвестиційної активності економіки, збільшення фінансових витрат та термінів окупності капіталовкладень та інші, суттєво знижують рівень фінансової стійкості підприємницького сектору та національної економіки загалом. Це актуалізує потребу в удосконаленні державної політики сприяння посиленню фінансової стійкості вітчизняного підприємницького сектору економіки, передусім спрямованої на покращення рівня доступності фінансових ресурсів, сприяння збільшенню обсягів господарської діяльності, підвищення рівня фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності суб'єктів підприємництва, покращення доступу підприємств до кредитних ресурсів, посилення фінансової складової економічної безпеки вітчизняних підприємств сектору малого підприємництва [2].

Серед пріоритетних напрямів за якими має здійснюватися державна фінансова політика суб'єктів публічного управління та адміністрування України з використанням інституційних, економічних та організаційних засобів, з урахуванням існуючих негативних наслідків фінансово-економічної кризи виділяються наступні.

По-перше потрібно в найкращий час навести порядок у фінансовій сфері, забезпечивши ефективне, адекватне та цілеспрямоване використання фінансових ресурсів, що наявні у суб'єктів публічного управління та адміністрування.

По-друге, важливішим напрямком спрямування фінансових ресурсів має стати модернізація технічної сфери суб'єктів господарювання, впровадження високотехнологічних виробництв з метою підвищення якості вітчизняної продукції та підвищення продуктивності праці.

По-третє, важливішим фінансовим пріоритетом є забезпечення структурної оптимізації економіки регіону із зосередженням зусиль на точках росту, які здатні у найближчий час значно збільшити обсяги виробництва, створити попит на ринку праці та стати запорукою економічного зростанн.

По-четверте, враховуючи значну аграрну складову в економіці регіонів, має бути забезпечена підтримка сільськогосподарських товаровиробників, особливо тваринницького сектору. З метою залучення фахівців у економіку регіонів в бюджеті суб'єктів публічного управління та адміністрування мають бути передбачені витрати на фінансування придбання житла, компенсацію за переїзд у сільську місцевість (підйомні) для випускників закладів вищої освіти та інших висококваліфікованих фахівців.

По-п'яте, з метою стабілізації фінансового сектору мають бути створені умови для суттєвого покращення інвестиційного клімату. Це може бути реалізовано шляхом розробки регіональних стратегій залучення іноземних інвестицій як невід'ємного складника стратегії соціально-економічного розвитку території, надання фінансово-кредитного сприяння реалізації інноваційних проектів підприємств, розширення програм залучення іноземних інвестицій з врахуванням крім прямого портфельного інвестування в програмах розвитку окремих галузей регіону заходів щодо сприяння портфельним та неакціонерним формам інвестування для задоволення їхніх потреб у фінансових ресурсах [2].

По-шосте, істотним чинником покращення фінансової атмосфери може стати робота по створенню системи стимулів легітимізації тіньових доходів.

Таким чином, головним фінансовим пріоритетом суб'єктів публічного управління та адміністрування мають бути заходи, щодо економічного розвитку регіону з метою створення умов для істотного підвищення рівня життя людей, збільшення доходів, покращення транспортної доступності та рівня медичного обслуговування.

Список використаних джерел:

1. Щодо пріоритетних напрямів державної підтримки розвитку нових моделей організації виробничої та інноваційної діяльності у промисловості України. Аналітична записка Національний інститут стратегічних досліджень. Сайт URL: http://old2.niss.gov.ua/articles/3358/ (дата звернення: 15.04.2021).

2. Пріоритети державної політики сприяння посиленню фінансової стійкості суб'єктів підприємництва України в умовах фінансово-економічної кризи. Аналітична записка. Національний інститут стратегічних досліджень: сайт URL: http://old2.niss.gov.ua/articles/238/ (дата звернення: 15.04.2021).

3. Стратегія розвитку фінансового сектору України до 2025 року. Національний банк України: сайт URL: https://bank.gov.ua/ua/about/develop-strategy (дата звернення: 15.04.2021).